

hyor fortræffelig den end har været til at begynde med — derom skal jeg ikke dømme — maa være meget at forandre, særlig naar man tager Hensyn til, i hvilken Grad Udviklingen er skreden hurtig frem i Mellemtiden, om end ikke altid til det bedre, og i hvilken Grad Forandringen er kommen. Det er altsaa en Selvfølge, at der er meget at efterse og kan være meget at rette, men derfor forekommer det mig, at man meget godt kan tage Afsked med denne Lov i Venlighed, idet jeg haaber, at dette Forslag nu skal blive til Lov, da det bliver forhandlet under heldigere Betingelser end mig bekendt nogen tidligere Toldlov har været behandlet. Jeg forstod i det mindste den højtærede Finansministers Udtalelser den første Dag, da han indledede Sagen her, saaledes, at det var hans Ønske, at Forhandlingen denne Gang skulde være saglig, blot saglig. Det har den aldrig været tidligere. — Jeg forstod tillige den højtærede Finansminister saaledes, at han ikke en Gang kunde ønske at gennemføre eller gennemtvinge en Toldlov, som ikke ogsaa skulde finde Godkendelse, Anerkendelse i dette Ting. Jeg tror altsaa, eller antager, at Forholdene denne Gang ere gunstigere for Gennemførelse af Loven end nogen Sinde tidligere, og det skulde glæde mig, om dette maatte føre til det Resultat, at vi nu faa Ende paa disse Revisions-Forhandlinger om den velfortjente gamle Lov af 4. Juli 1863. Jeg skal i alt Fald ikke glemme, at Loven af 1863 har en meget væsentlig Andel i den forholdsvis hurtige og kraftige Udvikling af Industrien her i Landet, og jeg skal ikke glemme, hvilken Støtte den har været for den finansielle Udvikling i sin lange Virketid.

En af de vanskeligste Dele af en Toldlov er efter min Mening altid den, der behandler Beskyttelsen. Jeg skal ikke trætte Tinget ved at give min Mening til Kende om saa det og saa det Spørgsmaal, der falder ind under dette Begreb: Beskyttelse, og det saa meget mindre, som jeg antager, at den egentlige Forhandling derom dog først kan finde Sted i Udvalget. Men jeg vil dog udtale, at for mit Vedkommende kan jeg ikke anse det for tilstrækkeligt, naar man ved Behandlingen af dette Spørgsmaal om Beskyttelsen kun vil maale efter det Maal, som er blevet anført af Udvalget i det andet Ting, at man for Beskyttelsessatsernes Vedkommende foreslaar en stor Mængde Nedsættelser, som ikke ville kunne udsætte nogen nu bestaaende, levedygtig Industri for nogen

virkelig Fare. Det Maal er ikke for mig tilstrækkeligt. Det gælder ikke blot om nøje at undersøge, hvorvidt en Industri kan vedblive at bestaa med den Afkortning i den hidtil værende Beskyttelse, som der er Tale om. Maalet for Undersøgelsen af Beskyttelsesspørgsmaalet ved en ny Toldlov maa efter min Tanke tillige være det, at komme paa det rene med, hvorvidt de ny Bestemmelser kunne støtte en *yderligere Udvikling af Industrien.* Det er ikke nok at spørge, om en nu bestaaende Industris Levedygtighed vedblivende kan sikres, men man maa tillige kaste et Blik paa, hvad Virkningen kan blive for den yderligere Udvikling af Industrien.

Det er for mig utvivlsomt, at Industrien vil blive Fremtidshæveren af Landets Erhvervsvirksomhed i stedse større Maal i Forhold til Landbruget, men lige saa vist som jeg er overbevist herom, lige saa vist forekommer det mig, at være uforvarsomt, at man ikke forud kaster Blikket paa, hvad der kan fremme en yderligere Udvikling af vor Industri, i Stedet for at indskrænke sig til blot at sikre det, der bestaar.

Jeg skal kun tillade mig at illustrere min Tanke med et eneste Eksempel. I Slutningen af den gamle Toldlov findes under Betegnelsen ubenævnte Varer en lille Position paa 10 pCt. Værditold, og under denne Værditold er efterhaanden en Mangfoldighed af Ting kommen ind. Blandt denne Mangfoldighed af Ting er ogsaa Produktionen af Maskiner. Jeg tvivler meget om, at man i 1863 tænkte expæs derpaa, for Indførsel af Maskiner kendtes saa at sige ikke; hvad man brugte af Maskiner i Landbruget og de øvrige Virksomheder var saare lidt, og det, vi brugte, indførte vi. Men imidlertid, i Læ af denne Position, hvorefter Maskiner fortoldes som ubenævnte Varer, er der vokset op — det er ikke noget nyt, jeg vil fortælle, jeg antager, det er de Herrer bekendt — en ret kraftig Industri, særlig udmærkende sig ved Produktion af enkelte bestemte Genstande, og som jeg nok tror fuldt ud vil kunne komme ind under Begrebet levedygtig Industri. Den har udviklet sig saaledes, at dens Produkter ogsaa finde Vej til Udlandet og vinde Anerkendelse der. Nu er der i dette Forslag i Henhold til det Hensyn, der maa tages til ikke at dræbe levedygtig Industri, ogsaa bevaret en Told for disse Maskiner, men man har halveret den nugældende Sats og sat den ned til 5 pCt. Jeg tvivler nu meget om, at denne Industri overhovedet behøver